

Bajai Független Hírlap

Negyvennyolcas éviu politikai napilap.

Megjelen naponta, kivéve hétfőn és ünnep után való napon.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz szállítva:	Vidéken:
gősz évre 10 korona	6 korona
félfévre 5 korona	3 korona
hónapokra 2:50 fo	1:25 fo

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Szirmai Vidor.

Szerkesztőség: Szent István-ter. II-ik szám.
Telefon szám: 51.

Kiadónivalat:
Szent István-ter II. sz. a., hol hirdetések felvetetnek.
Telefon szám: 54

Közegészségügyünk.

Baja, május 7

Nyar elején vagyunk. Ismét, újra, meg újra arról kell beszélnünk, ami a lakosságnak a legdrágább, a legfontosabb: A bajai közegészségügyről. Sok árva álló dolgaink mellett azt hisszük, ez a legárvább, a legelhanyagottabb. Ez a mi városunk, itt a Duna partján a maga homoksvatagjával nem dicselkedhetik valami fényes közegészségi állapottal. Ha megnézzük a tisztí főorvos, hónapról-hónapra lelkiismeretesen összeállított kimutatását, arra a szomorú és mélyen megdöbbentő tapasztalatra jutunk, hogy ez a város sohasem ment teljesen a ragályos gyermekbetegségtől, hogy természetesen szaporulatunk alig minimális, de a legtöbb hónapban nagyobb a halálozások száma, mint a születéseké.

Mondható-e hát a mi közegészségügyünk kedvezőnek, rózsásnak? Mig más városokból, más vidékekről a kivándorlók magyserege veszi kezébe a vándorbotot, addig minálunk, Baján alig számba vehető a kivándorlási mozgalom. És mégsem gyarapodunk lakosság tekintetében.

Oka ennek a fentebbiekben rejlik: Nagyobb a halandóság, mint a születés! Szomorú ez, de valóság, tény s igaz.

Es amikor ily gyatra ami közegészségügyünk, nem látunk hatóságunktól egy szikrányi törekvést sem arra, hogy a sanyaru helyzetet csak némileg is javítsou.

A város csatornázása csak utópia. Ezt Baja város szűkes anyagi viszonyai — sajnos — meg nem engedik. Ámde lehetne sokat tenni más téren. Nagyobb gondot kellene fordítanunk a köztisztaságra. Az még is csak szegényletes dolog, hogy a főbb utvonalaikon is néha napokig hever a szemét, a piszok és hogy vannak mellékutcaink, amelyeknek tisztaságáról csupán az egek Ura gondoskodik. Vannak utcák, amelyek hónapokig érintetlenek a — sep-

rőtől. Vannak utcák viszont, amelyekben a pocsolya, a rothadt, büzhödt mocsár állandó és terjesztő romlott levegőjével a ragályos betegséget.

Az utcák locsolása kezd nálunk Baján legendaszerű, ismeretlen fogalomná válni. A város közutait ha seprik, szárazon seprik. És felvernek olyan végtelen port, hogy az embernek bele kell fullnia. A rendőrség arra is kevés gondot fordít, hogy a házak előtt elvonuló járdák tisztességesen öntöztesenek.

Azt mondják, hogy közutaink tisztántartására nincsen elég fedezet. Hat tessék nagyobb fedezetet találni!

Szép erény a spórolás, de bocsánatot kérünk, a polgárság egészségének rovására talán még sem szabad azt tenni!

Közterünk, üdülő helyünk nincsen. Volna az egyetlen vasúti kert, de arra meg olyan kevés gondot fordít a mi magisztrátusunk, hogy szegélyelnünk kell magunkat.

Talán még sem tulszerénytelen a város polgársága akkor, amikor a közterhekhez való hozzájárulása fejében megkívánja, megköveteli a város hatóságától, hogy amennyire lehet óvják és védjék az ő egészségét és a köztisztaságra több és nagyobb gondot fordítsanak.

Ez a város vezetőségének a kötelessége. X.

A politika körül.

(Rossz hangulat Bécsben. — Bülow beszéde és Aerenthal látogatása. — Nem lesz háború.)

Bécsből beavatott helyről írják nekünk a következőket:

Itt a hangulat rosszabbra fordult. Hüvös szelek járnak Hofburg körül. Mig az uralkodó Pragában ünnepele, az intrikák szüneteltek, mert a király napirendjét erősen elfoglalta a sok ünnepély, fogadás, látogatás és ilyenkor kevésbb hely jut az udvari befolyásoknak. A király elzárkózó természetű, különben is nagy diplomáciára, szívósságra, néha hetekre kiterjedő óvatosságra.

taktikázásra kényszeríti azokat a tényezőket, melyek elhatározásait befolyásolni igyekeznek. Nem szeretek nevekkel dobálódzni. Most sem akarok az udvari pikantériákat számtalan urak mestersegeiben komarkodni. Nem szenzációkra töreksem, csak arról az egyre világosabb igazságról akarom önöket felvilágosítani, hogy itt újra a leghatalmasabb befolyások ervenyesülnek a magyar parlament minden törekvéseivel szemben. Minden kérdést, amely felmerül, rádobnak a bécsi felfogás merlegére és ha azt látják, hogy a magyar nemzeti és állami törekvések javára billentheti a mérleget, azonnal akcioba lépnek a lefele alkuvók és a visszacsinálók.

Sokat emlegették az utóbbi napokban az alkotmánybiztosítékok kérdését. Bécsben is tudják, hogy a magyar kormány feltétlenül ragaszkodik Ennek a kérdésnek olyan megoldásához, melyet a magyar közvélemény megnyugvással fogadhat. Hogy Bécsben azok, akik állandó hurekészséggel állnak szemben minden magyar alkotmányi törekvéssel, megfújják a tüdőt — mint a magyarországi hírekből tudjuk — is részint tudják, részint kérik. De itt nem lehet szó komoly néphősegről, mert minden intrikával szemben biztosítékot szolgáltat egyfelől a trónbeszédben tett ígéret feltétlen megbízhatósága, másfelől a magyar kormánynak a meggyőződést kizáró elköltésége.

Az a kiegyezés kérdését illeti, ott már kevesebb lehet bizalommal tekinteni a jövőre. Az uralkodó pragai utjának tanulsága azt mondja el, hogy ő felsége az új Reichsrathal szivesen csinálna politikát. Olyan helyen, ahol ismerik a Hofburgban uralkodó célokat, ismételtén hallottam azt, hogy az uralkodó az új Reichsrathnak — melyet a legközelebbi hetekben választanak meg az általános választójog alapján — igyekezni fog a kedvére járni. Bécsben már hónapok óta nem hallt mást ő felsége, mint azt az elmeletet, hogy a magyar parlament tulsúlyával szemben, mely a „a monarchia egyensúlyi viszonyait Magyarország javára billentheti, nincs más ellenszer, mint a Reichsrath erősítése. Az uralkodó ma már nem hisz feltétlenül abban, hogy egymaga az általános választójog erőssé fogja tenni az elzüllött Reichsrathot. Ezért beküli megható törekvéssel a csehek és a németeket. Igen ám, de az ausztriai cseh és német elsősorban jó kereskedő, akire az érzés szava akkor is alig hat, ha császár ajkáról jön. Aki össze akarja békíteni, az fizessen az egyiknek is, a másiknak is. Minden jel arra vall, hogy a cseh és a németet is újra Magyarország bőrével szeretnék kifizetni.

Legjobb arczápolószer az Aranyvirág crème

LONDONI 1906-iki egészségügyi kiállitáson aranyéremmel kitüntetve.

KAPHATÓ: Barta Vidor utódánál.

A Corsó kávéházban a Pünkösdi ünnepek alkalmából kisorsolandó tombola-tárgyak megtekinthetők

RUDE IGNÁCZ ékszerész
ur kirakatában.

tézeti tanárt, ki nek egyik zeneszámát Gruber Károly II. b) o. tn. játszotta el zongorán, nagy precizitással.

Végül az ifjúsági énekkar Huber Károlynak „Fohász” című énekszámát adta elő, melyben a maganszólásokat Schuler Alajos III. a) o. és Stumpfögger Marton IV. a) o. tn. énekelte. Az énekkart, zongorán Weigle Oszkár II. b) o., harmoniumon pedig Penninger L. II. b) o. tn. kísérte. A jól sikerült hangversenyt reggelig tartó tánc követte. (K.)

*

Átiratok. Hatvan átirat érkezett ma Baja önkormányzatához. Az egyiket a komáromiak küldték, a gazdasági önállóság érdekében az országgyűléshez intézendő felhívás paróliáját kérik. A másik kettő a kivándorlás korlátozását kívánja. — Szatmár és Szabolcs megyék küldték hozzánk.

Adomány. A földművelésügyi m. kir. miniszter a bacs-peterrévi népkörnek és szent tamási kath. körnek ingyenes népkönyvtári könyvgyűjtéséért adományozott.

A véreahajtó ellensége. Henerary János vaskuti lakos megelégedett arról az általános szabályról, hogy: adós fizés! Csinált adósságot és a mikor sorra került a fizetés, akkor egyszerűen megelégedett kötelezettségéről. Ezért aztán hitelezője bepercolta és tegnap véreahajtást vez. t. k. em. Azaz csak vezettek volna. Horánszky véreahajtó megjelent a házban, hogy eszközölje a véreahajtást, de Henerary ellenszegült. Horánszky rendőrköt hozott, de ezeket is kikergette. Mar most emiatt adósság után nem tartotta meg Horánszky László a véreahajtást, hanem Henerary ellen megtette a feljelentést a bajai bíróságnál.

U. doktorkisasszony. A budapesti tudományegyetem dísztermében a napokban avatták doktorra Jovanovics Vilószava újvidéki születésű orvoskisasszonyt.

Rakóczi szobra. Budapestiől jelentik lapunknak, hogy a b. ügyminiszteriumban kedvező elintézkést nyert a zombori Rakóczi-szoborbizottságnak azon kérénye, amelyben engedélyt kért arra, hogy a Zomborban felállítandó Rakóczi szoborra országos gyűjtést indíthasson.

Egyházmegyei hírek. Bacsvarányé nének egyik előkelő plebánija, az apatini plebánia, végre plebanost nyert Rechner Konrad volt zentai adminisztrátor személyében. — Gombosra Török Gyula aszódai plebános nevezett ki. Aszódra pedig Vajda Ottó került adminisztrátornak. — Lippay Imre bacsopolyai plebános mint kaplán Miskere helyezett át; a bacsopolyai plebánia ideiglenes vezetője Bálint György lett, Cajzinger Lajos Miskeről kapláni minőségben Bacsopolyára lön áthelyezve.

Előléptetett mérnökök. A baja-báttaszéki Dunahidnál lévő Máv. mérnökök közül előlépett: Bartha Lajos máv. főmérnök felügyelővé, Rozsnyay György és Rieel Béla máv. mérnökök az V. rf. III. osztályból az V. rf. II. osztályába.

A bajai választók névjegyzéke. Baja város képviselőválasztóinak ideiglenes névjegyzéke kiigazítván, ez a névjegyzék — a kihagyottak névjegyzékével együtt — május hó 5-től május hó 25-ig közszemlére kitétetett. A névjegyzék ellen esetleg emelendő felszólalások a központi választmányhoz címezve május 15-ig nyújthatók be a városi tanáchoz.

Szomoru statisztika. A m. kir. központi statisztikai hivatal most tette közzé a magyar szent korona országainak f. évi feb. havi külkereskedelmi forgalmára vonatkozó adatokat, mely szerint behozatalunk értéke 5 millió 172 ezer koronával emelkedett a múlt évvel szemben, míg kivitelünk 12 millió koronával apadt. Ez a szomoru statisztika a legkésebben szóló bizonyítéka, hogy minden hazafias lelkesedés hiábavaló, az osztrákipar kiszípolozza minden erőnket. A mi iparpartolási mozgalmunk sikertelenségét a számadatok igazolják a legjobban. Valóban legfőbb ideje, hogy a vámsorompok felállításával védekezzünk az osztrák ipar ellen.

Gyászír. Berec Karolyné szül. Csihás Ida unasszony, Berec Karoly községi jegyző neje tegnapelőtt Gomboson meghalt. Az elhunyt urnó halála meggyeszerzte őszinte részvételt kelt.

Egy ékszeripartelepről. Városunk iparháza nem is gyorsan, de szömmel láthatólag fejlődik. Különösen kezd felendülni Baján az ékszeripar. Eddig Baján bizony jobbra a külföldről jövő ékszerárak domináltak. Most Rude Ignác törekvő ékszeripáros eddigi kisebb méretű műhelyét átalakítva, magyar szakmunkásokat alkalmazott és egy mintaszerű ékszeripartelet rendezett be, ahol szorgosan dolgoznak. A ipartelet meggyőző bennünket arról, hogy itt, a mi városunkban készülnek oly munkák, amelyek idegen beözönlésnek kiszorítására nagyon is alkalmasak. Hisszük hogy Rude Ignác merész vállalkozása sikerrel fog járni, ami a magyar ipar érdekében persze nagyon is kívánatos és óhajandó. (1.)

Dankó Lajos zenekarával minden este zeneestélyt rendez színház után szerda és szombat kivételével Preimayer Pál vendéglőjében. Kitérő ételek és italok, valamint pontos kiszolgálás.

Bajai gabona árak.

Buza	7:80—8:—
Rozs	6:30—6:40
Zab	7:25—7:30
Tengeri	5:30—5:40

Budapesti gabonatőzsde.

Déli zárlat

Októberi buza	9:61
Októberi rozs	8:00
Októberi zab	6:84
Májusi tengeri	5:82

Az árak 50 kilogrammonként értendők.

Korona értékben.

Szerkesztő: Fodor Karoly.

Eladom a Tóth Kálmán-utca 16, illetve Jókai Mór-utca 1-ső sz. a. sarokházat. Dömötör.

Eladó fodrász-üzlet.

Egy modern berendezéssel felszerelt fodrász-üzlet betegség folytán eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Czukrászdába elárusítónőnek

FELVÉTELIK csinos megjelenésű 17—19 éves leány, havi 16 kor. fizetés és teljes ellátással WIKUS JÓZSEF czukrászdájában o o o

Üzlet-áthelyezés és nagyobbitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy eddig a Tóth Kálmán-terem levő

cipő- és divatáru

üzletemet

f. évi május hó 1-től a Fischer Lipót-féle helyiségbe helyeztem át, s azt az alább felsorolt áruekekkel bővíttem ki u. m.:

Függő- és állólámpák a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Böröndök.

Olajfestő képek, tükrök, tömören hajlított nádszekék, gyermek-kocsik és gyermek játékszerek a legnagyobb választékban.

Thea, kavé és mocca-készletek.

Üveg áru- és evőeszközök dus rektára.

Porcellán edények fehér és színes kivitelben.

Ebédlő és mosdó-készletek a legolcsóbbtól a legfinomabbig Vasbutorok stb. stb.

Midőn ezen változatról a n. é. közönséget tisztelettel értesítem, kérem, hogy az eddig irányomban tanúsított jóindulatával új üzlethelyiségemben is megtisztelni sziveskedjék, előre is biztosítva, hogy a n. é. közönség ezen jóindulatát ugy a jó és olcsó áruekek, valamint pontos és figyelmes kiszolgálással igyekszem kiérdemelni, magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva

vagyok mély tisztelettel

Mittler Izidor

divatáru-kereskedő. (BAJÁN.)

Használjon

EZÜST-, CHINAEZÜST és ALPACCA

tárgyai tisztításához

„Girzus Ezüst-Fém-tisztító”

Főraktár Baján:

Fischer Béla divatáru üzletében.

Üzletem áthelyezése folytán

nyos árban kiárusítom. Kárpitos munkákat a legmesszebbmenő izlésnek megfelelően készítik. Angol butorok különleges mintáim szerint készülnek saját műhelyemben a legszolidabban.

Tisztelettel NAGY ANDOR Erzsébet királyné-utca 2. szám (Mészáros-féle ház.)

HIRDETÉSEK FELVÉTELEK

lapunk kiadóhivatalában.

Három vagy négy TANONC
jó házból felvétetik Rude Ignacnál.**Butorozott szoba**
SZENT-ANTAL-UTCA 19. szám alatt
— kiadó. —**Értesítés.**

Mészáros Jánosné mosó- és vasaló intézetét Attila-utca 15. szám alól az Erzsébet királyné-utca 41. szám alatt a Diczendy-féle házba helyezte át. Kéri ezentúl is a nagyérdemű közönség b. pártfogását.

Tisztelettel Mészáros Jánosné.

Eladó.Belváros, Mészáros Lázár-utca 47. sz. alatt egy jó karban lévő **gyalupad**, azonkívül egy teljes **szerszámkészlet**, melyet bognár, vagy kaptafakészítő egyaránt használhat, **jutányos áron eladó.****Eladó ház és üzlet.**

Baja-Szentistvánon egy 30 év óta fenálló igen jó forgalmu vegyeskereskedés és sarokház családi viszonyok miatt azonnal

eladó és átvehető.Bővebb megtudható: **Klauber Salamon** Bankbizományi irodájában (Baja) Juray-féle ház.**Livoda kerti föld**E Z E R négyszögöles parcellákban
berbe adó.Bővebb felvilágosítást ad: **özv. Csihás Ferencné** Czirfusz Ferenc-utca 38.**Hereföld**két és három éves
bérbeadó
özv. Spitzer Simonné és Trsa.**Jégverem**TELE JÉGGEL, egészben vagy részletekben **eladó.** Bővebbet (Petőfi Sándor-utca 57. sz. Belváros.)**Eladó** A PETŐFI SÁNDOR UTCA 49. szám a lakóház, mely 6 szoba, előszoba és mellékhelyiségekből áll. Értekezhetni lehet ugyanott.**BARON VILMOS**
SIRKÓ-RAKTÁRA.Főraktár: BAJÁN „Központi Szálloda” épület.
FIÓKRAKTÁR: KIS-KUN-HALAS.Ajánlja a gyászoló közönségnek mindennemű síremléköveit. Ugyint: **Márvány, granit-, syenit- és labrador köveit.**

ELVÁLLAL mindennemű aranyozást és temetői munkákat. A betűk aranyozásának tartosságáért kezeséget vállalok.

Sírkövek 8 forinttól feljebb kaphatók.**Eckert Ferenc****Értesítés.**Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy jó hírnévben álló **rézműves** üzletemet még a mai

igényeknek teljesen megfelelően

vízvezeték és fürdőberendezéssel tetemesen kibővítettem. Elvállalok mindennemű fürdő-, szivattyu-, légszusz- és vízvezeték berendezéseket a leg-egyszerűtől a legdiszesebb kivitelig **tartok állandó nagy raktárt.** Különböző szivattyut, fürdő kályhákat, zománcozott öntött vas és szabadalmazott hullám hinta fürdőkádakat, mosó-asztal és closetek, mindennemű sárgaréz és nikkelezett zuhanyokat és pipere csapok, ólom, cin és vízvezeték vascsövek és összekötő részeket. — Azonkívül van állandó nagy raktáron mindennemű rézbogrács (üst), pálinka-kazán és hűtő készülékben szabadalmazott saját találmányom szerint, ugy- szintén mindennemű rézműves munkákat is elvállalok. — Szereléseket kívánatra havi részletfizetésre is készítik. — A Révai Oszkár r.-t. fürdő berendezési gyár képviselője. — Nagy minta rak- tarom megtekintését kérem.Maradok tisztelettel
ECKERT FERENC
rézműves-mester fürdő, szivattyu, lég- szusz és vízvezeték-szerelő. (Erzsébet királyné-utca 51. sz. saját ház.)**Eckert Ferenc****Eladó ház, föld és szőlők.**Eladó az **Allatvásarter 17. számú** ház, nagy kerttel, közvetlen a vasútállomás mellett. Továbbá **vancagai dűlőben** levő 5 hold területű jól termő szántóföld.Azután a **Bikótyi ut.** mellett levő **jaukói dűlőben**, **Ury Ambrus** ut. tö-zomszedságában fekvő **szőlő és szántóföldem.**És a **szentistváni öreg szőlőkben** levő **szőlőm**, teljesen szabadkézből**eladók.**Bővebb felvilágosítás nyerhető a tulaj- donosnál **KISS ANTAL** urnát, (Allatvásarter 17. szám alatt.)**Ez a keret szűk**

ahhoz, hogy a Hoppa angol teint regula- tor meseszerű gyors szépítő hatását ecsetelhesük, de ez főleg az is, mi- nek szaporítani a szót,

H
O
P
P
A**tények beszélnek**

vagyenek a t. hölgyek 2 kor. 50 filléért HOP- PAT és a szeplo, májfol, bőrvörösség, mitos- ser, pörseés, pattanás és más arciszéztátság csodálatos eltűnése minden szónál szében bi- zonyítja, hogy a HOPPA minden mást felesle- gesé tesz, egymaga pótol crámet, szappant, pudert, Puhítja, ifjítja, dűlti, finomítja és fe- hérti az arcot, kezeket, nyakakat, vállat.

Hoppa angol teint regulator főraktára: KAISSER VILMOS és TSA Hoppa drogeriája

Győr, Baross-ut 1. Kapható Baján: Dr. Makray László gyógyszerárban a „Szent Lélokhez.”

H
O
P
P
A**Iroda szolgál**

30 évesnél nem idősebb alkalmazást nyer. Szücs Ödön cégnél.

Eladó.**Bács-Aimason** 10 hold első rendű termő szőlő, szép gyümölcsös és szilárd lakható épü- letekkel.**Eladó** Baján, a Belváros legszebb helyein több, igen szép ur ház.**Eladó** a Jaukói dűlőben, a kisállomás mel- lett 8200 öf 7 éves faj szőlő, benne remek épületek, istálló és pince.**Eladó** a Belvárosban kisebb, de minden kenyelemmel ellátott családi ház.**Eladó** 3600 öf 60 éves termő szőlő, a városhoz egészen közel.**Eladó** a város minden részében minden igényeknek megfelelő kisebb nagyobb ház.**Megvételre** keresek a bajai határban kisebb nagyobb földbirtokokat.**Pénzkölcsönök**100 koronától a legmagasabb összegig a leg- olcsóbb kamatok mellett folyósítanak. — Felvilágosítást ad **Alekszieszics József** bank- bizományi és ingatlan adásvételi irodája BAJA, Fő-utca (Mészáros-féle ház.)**Értesítés.**

Van szerencsém a nagyérdemű hölgy- közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a több éve fennálló

divatáru-üzletemetez év május hó 1-től **Milasin-féle** házba a plebania templommal szemben helyez- tem át.

Egyben felkérem a t. vevő közönség szives érdeklődését a legújabb hölgy- és leányka-kalapok nagy választékára.

Elyem kevés haszon nagyforgalom. További b. pártfogásukat kérve.

Kiváló tisztelettel

Mo zes Maria
divatáruszó.

Egyszerű és díszes cementlapok, Márvány és Római mozaik lapok, Mettlachi és fayence la- pok, Műkö- Terazzo lépcsők, Kutyagylók, Virág- vázák, Kémény — oszlop — kerítés és Kut- fedlapok.

Drótbetétes cementcsövek, Sírkövek, Sírkere- tek és Sírfedlapok márvány utánzatban.

özv. Spitzer Simonné és Trsa

tégla- és cementárugyár

Baja.

Darabos mész, Boecsi port- land cement, Boecsi Roman cement, Stuccatur nádfont, Mindennemű téglá és cserép gyár- tása és építési anyagok raktára.

Terazzo- Beton, vízfelfogó me- domék és mindenféle cement- munkákat elvállalunk.